

ZAKON O ZABRANI PRODAJE I UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA LICIMA MLAĐIM OD 18 GODINA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 46/2004, 74/2004, 96/2005 i 92/2009)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom se, u cilju sprovođenja preventivnih mjera i unapređenja zdravlja lica mlađih od 18 godina od štetnog djelovanja duvanskih proizvoda, utvrđuje sljedeće:

- zabrana upotrebe, prodaje i poklanjanja duvana i duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina i od strane lica mlađih od 18 godina,
- zabrana prodaje ili poklanjanja duvanskih proizvoda na određenim lokacijama,
- ostale zabrane u vezi sa prodajom duvanskih proizvoda,
- obaveze obrazovnih ustanova u smislu ovog zakona.

Član 2

Pod duvanom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se biljka sorte duvana utvrđena Zakonom o duvanu, u smislu sirovog duvana, sušenog duvana i svih duvanskih proizvoda koji potiču od ovih biljaka.

Pod duvanskim proizvodima, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se: cigarete, cigare, cigarilosi, duvan za pušenje, duvan za šmrkanje, duvan za sisanje, duvan za žvakanje i svi drugi proizvodi koji su duvanskog porijekla.

II - ZABRANA UPOTREBE, PRODAJE I POKLANJANJA DUVANSKIH PROIZVODA LICIMA MLAĐIM OD 18 GODINA I OD STRANE LICA MLAĐIH OD 18 GODINA

Član 3

Zabranjuje se prodavati i poklanjati duvan i duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina.

Član 4

Zabranjuje se licima mlađim od 18 godina da konzumiraju, prodaju ili poklanjaju duvan ili duvanske proizvode.

Lica mlađa od 18 godina ne smiju prodavati ili poklanjati duvan ili duvanske proizvode drugim fizičkim ili pravnim licima niti za druga lica mogu vršiti poslove u kontekstu prodaje ili poklanjanja duvana ili duvanskih proizvoda.

III - ZABRANA PRODAJE DUVANSKIH PROIZVODA NA ODREĐENIM LOKACIJAMA

Član 5

Zabranjeno je instalirati, postavljati ili koristiti automate za prodaju duvana ili duvanskih proizvoda na javnim mjestima.

Član 6

Zabranjeno je prodavati duvan ili duvanske proizvode putem automata za prodaju cigareta, sa polica supermarketa, samoposluga i sličnih prodavnica u kojim kupci mogu slobodno uzeti robu, zatim kod uličnih prodavaca i na uličnim tezgama.

IV - OSTALE ZABRANE U VEZI SA PRODAJOM DUVANSKIH PROIZVODA

Član 7

Zabranjeno je prodavati ili poklanjati cigarete pojedinačno ili u pakovanjima sa manje od 20 komada ili u rinfuzi.

Član 8

Zabranjeno je prodavati druge proizvode u kombinaciji sa duvanom ili duvanskim proizvodima. Duvan i duvanski proizvodi se ne smiju nuditi u razmjenu, prodaju ili poklon u aranžmanu u kojem su kombinovani ili vizuelno nisu odvojeni od ostalih proizvoda.

Član 9

Zabranjeno je proizvoditi, distribuirati, prodavati ili poklanjati slatkiše i igračke koje po svom obliku izgledaju kao duvanski proizvodi.

V - OBAVEZE

Član 10

Proizvođači duvanskih proizvoda dužni su označiti svako originalno pakovanje u skladu sa posebnim propisom koji donosi ministar nadležan za poslove zdravlja.

Član 11

Sva fizička i pravna lica koja prodaju ili poklanjaju duvan ili duvanske proizvode, obavezna su zatražiti od kupca odgovarajuće dokumente koji potvrđuju da je kupac stariji od 18 godina, izuzev u slučajevima kada je očigledno da je kupac stariji od 18 godina.

Član 12

Sve obrazovno-vaspitne ustanove (osnovne, srednje škole, sportske organizacije itd.) obavezne su staviti na vidno mjesto postere, koji sadrže tekst ili slike ili druge vizuelne grafikone koji ukazuju da je upotreba duvana i duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina zabranjena i obilježje o štetnosti duvana za zdravlje.

Grafikoni moraju biti jasno vidljivi tako da bi djeca, učenici ili studenti u normalnim okolnostima vidjeli bar jedan od njih najmanje jednom dnevno.

Nadležne institucije su obavezne uključiti temu "Rizici upotrebe duvana za zdravlje" u svoje programe za osnovne i srednje škole tako da se o ovoj temi predaje i razgovara najmanje jednom mjesečno u toku redovne nastave.

Predavači, profesori, sportski treneri i ostalo osoblje koje, prema svojoj profesiji, radi sa maloljetnicima obavezni su prijaviti svako kršenje člana 3. i člana 4. ovlaštenom inspektor.

Član 13

Odobrenja koja nadležni organi uprave izdaju za lokacije prodajnih objekata, mjesta prodaje i distribucije duvana i duvanskih proizvoda moraju biti u skladu sa ovim zakonom.

VI - NADZOR

Član 14

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše zdravstveno-sanitarni inspektori, tržišni inspektori, prosvjetni inspektori.

Član 15

Nadzor nad sprovođenjem čl. 3. do 9. i čl. 11. i 13. ovog zakona vrši tržišna inspekcija.

Nadzor nad sprovođenjem člana 12. ovog zakona vrši prosvjetna inspekcija.

Nadzor nad sprovođenjem propisa donesenog na osnovu člana 10. ovog zakona zdravstveno-sanitarna inspekcija.

Član 16

U slučaju da nadležni inspektor utvrdi da se duvan i duvanski proizvodi prodaju ili poklanjaju protivno odredbama ovog zakona, donijeće rješenje o zabrani prodaje duvana i duvanskih proizvoda.

Rješenjem iz prethodnog stava utvrđuje se vremenski rok do kada traje zabrana, s tim što taj rok ne može biti kraći od 30 dana niti duži od šest mjeseci.

VII - KAZNE NE ODREDBE

Član 17

Novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako se ponaša suprotno (članovima 3 do 13.).

Za prekršaj iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM.

Član 18

Novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj preduzetnik ako se ponaša suprotno (članovima 3 - 13.).

Uz novčanu kaznu iz člana 17. i prethodnog stava ovog člana može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta (duvana i duvanskih proizvoda).

Član 19

Novčanom kaznom od 300 KM kazniće se fizičko lice ako se ponaša protivno ovom zakonu.

Fizičkom i pravnom licu koje izvrši prodaju duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina, na prijedlog inspektora, sud može izreći zaštitnu mjeru, i to:

- a) fizičkom licu zabraniti vršenje djelatnosti u periodu do šest mjeseci,
- b) pravnom licu zabraniti obavljanje djelatnosti ili narediti zatvaranje poslovnih prostorija u periodu do šest mjeseci.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20

Fizička lica dužna su uskladiti svoje ponašanje sa ovim zakonom sa danom njegovog stupanja na snagu.

Ustanove, preduzeća i druga pravna lica dužni su svoja opšta akta uskladiti sa ovim zakonom najkasnije do 31. decembra 2004. godine.

Ministar nadležan za poslove zdravlja dužan je donijeti propis iz člana 1. ovog zakona najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Duvanski proizvodi koji nisu označeni u skladu sa bližim propisom iz člana 1. ovog zakona mogu se nalaziti na tržištu Republike Srpske najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 1. ovog zakona.

Član 21

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".